

TALOUSARVIOALOITE 699/2002 vp

Määrärahan osoittaminen velkaneuvonnan järjestämiseen

Eduskunnalle

Kansalaisten ylivelkaantuminen ja sen aiheuttamat lukuisat kerrannaisvaikutukset sekä toisaalta ylivelkaongelman ratkaisuvaihtoehdot ovat jälleen alkavana syksynä näkyvästi esillä niin mediassa kuin eri puolilla Suomea toimivissa talous- ja velkaneuvontayksiköissä.

Keväällä suurin toivein julkistettu pankkien ja valtiovallan välinen vapaaehtoisten velkasovintojen toimenpidekokonaisuus on tuomassa jo ennestään täyteen ruuhkautuneisiin velkaneuvontapisteisiin runsaasti lisää asiakkaita. On arveltu, että nyt vapaaehtoisesti pyritäisiin sopimaan 60 000—70 000 kansalaisen ylivelkatilanteeseen sovintoratkaisut. Valtiovalta on sopimuskokonaisuutta muokatessaan päättellyt, että valtaosan asiakkaiden kokonaistaloudellisen ja velkatilanteen kartoittamisesta tekisivät pankkien ja perimistöimistöjen työntekijät ja vain vaikeimmissa tapauksissa kunnallinen velkaneuvonta olisi avustamassa velallisia. Tästä huolimatta työpaine velkaneuvonnassa tulee oleellisesti lisääntymään sopimusneuvotteluiden myötä.

Kun asiakkaalla on lähinnä vain pankkivelkoja, voidaan sopimusneuvottelut käydä pankin ja asiakkaan kesken. Käytännössä kuitenkin useimmiten asiakkailla on runsaasti muitakin kuin pankkivelkoja, jolloin velkaneuvontaan — jos sitä paikkakunnalla ylipäättään on tarjolla — haudutaan kokonaistilanteen selvittämistä varten. Muutoinkin asiakkaiden oikeusturvan kannalta velkaneuvontaa tullee varmasti kysymään

sopimuksen yksityiskohdista neuvoteltaessa. Vain harvalle asiakkaalle itselleen on mahdollista varmistua siitä, että hänelle ollaan tarjoamassa sopimusta, joka ei ole ehdoiltaan heikompi kuin oikeudellinen velkajärjestely.

Laki talous- ja velkaneuvonnasta vahvistettiin 1.9.2000. Sen 1 §:ssä todetaan, että neuvonnassa paitsi avustetaan velkajärjestelyasioissa myös annetaan tietoja ja neuvontaa talouden hoidosta sekä avustetaan taloudenpidon suunnittelussa.

Eduskuntaan on myös tulossa hallituksen esitys laiksi sosiaalisesta luototuksesta. Tämän lain 6 §:ssä velvoitetaan työntekijä (sosiaalisen luoton yksikön tai talous- ja velkaneuvojan) antamaan tarvittaessa taloudellista neuvontaa ja ohjausta sosiaalisen luoton myöntämisen yhteydessä ja takaisinmaksuajan kuluessa. Tämä talousneuvonta on kuitenkin jäänyt ja tulee vastaisuudessaakin jäämään vain haaveeksi ja epämääräiseksi puuhasteluksi, koska tähän asti myönnettyillä tai nyt vuodelle 2003 ehdotetuilla talous- ja velkaneuvonnan määrärahoilla ei pystytä palkkaamaan riittävää ja ammattitaitoista neuvontatyövoimaa.

Edellä olevan perusteella ehdotan kunnioittaen,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2003 talousarvioon momentille 32.40.31 lisäyksenä 2 114 401 euroa velkaneuvonnan järjestämiseen.

TAA 699/2002 vp — Kimmo Kiljunen /sd

Helsingissä 1 päivänä lokakuuta 2002

Kimmo Kiljunen /sd